

OBČINA GORNJI PETROVCI

Gornji Petrovci 31/d * 9203 Petrovci * Tel. : 02 / 55-69-000 * Fax 02 / 55-69-001 * E-mail: obcina.gpetrovci@siol.net

DRUGA OBRAVNAVA

LOKALNI PROGRAM KULTURE OBČINE GORNJI PETROVCI 2021 – 2025

Sprejet na redni seji občinskega sveta Občine Gornji Petrovci dne,

.....

LPK pripravila:

Sonja Kerčmar

Župan Občine Gornji Petrovci:

Franc Šlihthuber

Gornji Petrovci,

Kazalo vsebine

1. UVOD.....	3
2. SEDANJE STANJE.....	4
3. JAVNI INTERES NA PODROČJU KULTURE.....	6
3.1 PODROČJE KULTURE KOT JAVNE DOBRINE.....	6
3.2 LJUBITELJSKA KULTURNA DEJAVNOST.....	7
3.2.1 Folklor.....	7
3.2.2. Ljudska pesem.....	8
3.2.3 Pevski zbori.....	8
3.2.4 Amaterska gledališka dejavnost.....	8
3.2.5 Javni sklad RS za kulturne dejavnosti OE Murska Sobota.....	9
3.2.6 Cilji na področju ljubiteljske dejavnosti so:.....	9
3.3. Knjiga.....	10
3.3.1 Cilji in ukrepi:.....	10
3.4 Kulturna komunikacija in promocija.....	10
3.4.1 Cilji in ukrepi.....	11
3.5 OHRANJANJE KULTURNE DEDIŠČINE.....	11
3.5.1 ŽIVA KULTURNA DEDIŠČINA IN LJUDSKI OBIČAJI.....	11
3.5.1.1 Cilji in ukrepi.....	12
3.5.2 NEPREMIČNA KULTURNA DEDIŠČINA.....	12
3.5.2.1 Cilji varstva nepremične kulturne dediščine.....	13
4. KULTURNA INFRASTRUKTURA IN INVESTICIJE.....	14
4.1 JAVNA INFRASTRUKTURA NA PODROČJU KULTURE.....	14
4.1.1 Javna infrastruktura na področju šolstva, predšolske vzgoje in športa.....	14
4.1.2 Sakralni objekti.....	15
4.1.3 Usmeritve na področju infrastrukture v kulturi.....	15
4.2 INVESTICIJE NA PODROČJU KULTURNE INFRASTRUKTURE.....	15
5. FINANCIRANJE NA PODROČJU KULTURE.....	15
5.1. Financiranje javnih zavodov.....	15
5.2 Financiranje izdaje likalnega časopis NOVINE.....	15
5.3 Financiranje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti.....	16
6. ZAKLJUČEK.....	16

1. UVOD

Na podlagi 14.- člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56708, 4/10, 111/2013, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZN Org), po katerem se občine zavezuje, da oblikujejo in sprejmejo lokalne kulturne programe za obdobje štirih let in 7. člena Statuta Občine Gornji Petrovci (Uradni list RS, št. 101/2006, z dne 03.10.2006) je občinski svet na svoji redni seji dne, sprejel Lokalni program kulture Občine Gornji Petrovci za obdobje od 2021 do 2025 leta.

Lokalni program kulture občine predstavlja programski in izvedbeni dokument, ki določa usmeritve ter izvedbo osnovnih nalog in storitev na različnih področjih kulture ter postavlja smeri razvoja in prioritete občinske kulturne politike. Predmetni dokument določa predvsem obseg in vsebine javnega kulturnega interesa s tem, da skuša v čim večji meri zagotavljati pogoje za uresničevanje javnih kulturnih dobrin ter izbrati odgovorne nosilce in podporne mehanizme za njegovo realizacijo.

Lokalni program kulture izhaja iz obstoječega stanja kulture v občini Gornji Petrovci, s pogledom v prihodnost. Opredeljuje področja kulture, kjer se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, spodbuja, sofinancira oz. subvencionira posamezne kulturne dejavnosti in načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo. V lokalnem kulturnem programu se določi zlasti obseg in vrsta javnih kulturnih dobrin, prioritete vsebine ter deleži sredstev za posamezne kulturne programe in projekte, ki se sofinancirajo iz javnih sredstev.

Lokalni program kulture omogoča pogoje za čim bolj skladen razvoj kulture v občinskem kulturnem prostoru, pogoje za dvig kulturne ustvarjalnosti, za večanje dostopnosti kulturnih dobrin in ustvarjanja ter pogoje za spodbujanje kulturne raznolikosti.

Lokalni kulturni program pripravi občinska uprava, sprejme pa ga občinski svet.

Posebno mesto na področju kulture ima v Občini Gornji Petrovci ljubiteljska dejavnost. Sprejet Lokalni kulturni program predstavlja podlago za javni razpis za izbiro in sofinanciranje izvajalcev kulturnih programov, prireditev in drugih dejavnosti na področju ljubiteljske (neprofesionalne) kulture v občini.

Pri objavi javnega razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti in prireditev za tekoče proračunsko obdobje je potrebno upoštevati tudi roke, predpise in aktivnosti pri sprejemanju Odloka o proračunu občine in višine proračunskih sredstev, ki se namenjajo za to področje.

Razpisno dokumentacijo pripravi občinska uprava.

Na področju premične in nepremične kulturne dediščine Občina Gornji Petrovci sodeluje tudi z javnimi zavodi izven občine, kot so Pokrajinski muzej Murska Sobota in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Maribor.

Občina Gornji Petrovci skrbi za zagotavljanje javnih dobrin in izvajanje Javnega interesa na področju kulture tudi preko različnih kulturnih institucij izven občine, ki so ustanovljene za delovanje v naši občini: Pomurska in študijska knjižnica Murska Sobota, Glasbena šola Murska Sobota, Pomurski muzej Murska Sobota, Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Murska Sobota.

Lokalni kulturni program določa tudi skrb za izgradnjo, vzdrževanje in sofinanciranje javne kulturne infrastrukture, ki omogoča prebivalstvu izvajanje različnih programov kulturnih dejavnosti.

2. SEDANJE STANJE

Ker v Občini Gornji Petrovci ni ustanovljenih nobenih Javnih zavodov, je kulturno delovanje omejeno na delovanje različnih kulturnih, turističnih, športnih, gasilskih in podobnih društev, ki izvajajo predvsem programe na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti.

Trenutno delujejo v Občini Gornji Petrovci naslednja kulturna društva:

- Kulturno umetniško društvo Goričko(folklor, gledališka dejavnost),
- Kulturno umetniško društvo Srebrni breg Martinje (ohranjanje ljudskih običajev in kulturne dediščine, glasbena dejavnost),
- Ljudski pevci in godci TD Vrtanek (ljudska pesem),
- TD Vrtanek (ohranjanje ljudskih običajev in kulturne dediščine),
- Kulturno društvo Vesele vidre (ohranjanje ljudskih običajev in kulturne dediščine),
- Športno, kulturno in turistično društvo Adrijanci (ohranjanje ljudskih običajev in kulturne dediščine),
- Društvo žena Kukeč (ohranjanje ljudskih običajev in kulturne dediščine),
- Društvo žena Neradnovci (ohranjanje ljudskih običajev in kulturne dediščine),
- Društvo ljubiteljev starodobne tehnike oldtimer Abraham Peskovci (ohranjanje tehnične in kulturne dediščine),
- AMK starodobnih vozil Goričko Martinje (ohranjanje tehnične in kulturne dediščine),
- Ženski pevski zbor evangeličanske cerkvene občine Križevci » Primož Trubar« (glasbena dejavnost),
- Mešani pevski zbor evangeličanske cerkvene občine Gornji Petrovci »Glorija« (glasbena dejavnost).

Kulturno dejavnost izvajajo tudi učenke in učenci osnovne šole (v nadaljevanju OŠ) Gornji Petrovci, ki se združujejo v naslednjih izven šolskih dejavnostih:

- Otroška folklorna skupina OŠ Gornji Petrovci (ljudski plesi),
- Otroška gledališka skupina OŠ Gornji Petrovci (gledališka dejavnost),
- Plesna skupina OŠ Gornji Petrovci (ples),
- Otroški pevski zbor OŠ Gornji Petrovci (glasba)
- Mladinski pevski zbor OŠ Gornji Petrovci (glasba)
- Otroška folklorna skupina vrtca Jurček Gornji Petrovci (ljudski plesi)
- Kitarska delavnica Prvi prijemi (inštrumentalna glasba).

Združevanje v društvih je prav gotovo ena od temeljnih značilnosti načina življenja na Slovenskem in s tem pomemben sestavni del naše kulturne dediščine. Najstarejše oblike dediščine društev predstavljajo razne združbe in združenja, bratovščine in cehi že iz 14. st. Proti koncu 19.st. se že začnejo ustanavljati gasilska društva kot primer organizirane obrambe pred požari. Gasilska društva so predstavljala poseben primer družbenega življenja, ki je povezoval ljudi in je znal vedno presegati razna osebna, politična in strankarska nasprotja. Znana je hudomušna misel, ki pravi, da je pri Slovencih vedno več gasilstva kot gašenja! To pomeni, da ima gasilstvo veliko širši pomen v kraju kjer deluje, kot samo gašenje požarov.

Tudi pri nas imajo gasilska društva globoke korenine daleč nazaj v zgodovino in uživajo največjo podporo lokalnega prebivalstva in lokalne skupnosti. Od 14 vasi v naši občini ima kar 13 vasi svoje aktivno gasilsko društvo, ki so združena v Občinsko gasilsko zvezo Gornji Petrovci s sedežem v Gornjih Petrovcih. Zelo spodbudno je, da se v gasilske vrste vključujejo tudi mladi ter tako ohranjajo dolgoletno tradicijo tovrstnega druženja in delovanja določene interesne skupine.

Tradicija ohranjanja ljudskih običajev in domače obrti ter prenašanje le-teh prihodnjim rodovom ima v naši občini pomembno mesto. Dejansko je to glavna naloga skoraj vseh kulturnih in turističnih društev in društev žena, ki delujejo v občini Gornji Petrovci. Vsako leto se organizirajo razne prireditve kot so: razstave ročnih del ob raznih tradicionalnih praznikih, lupljenje koruze, luščenje bučnih semen, kramarski sejem ob proščanju, kot so jih nekoč organizirali. V mesecu juliju se organizirajo kmečke igre, za katere je vsako leto zadolžena druga vas. Tu se predstavijo tudi drugi ljudski običaji kot so košnja trave, sestavljanje in razstavljanje kmečkega voza, ter razne šaljive igre, ki so tudi nekoč imele velik pomen v vsakdanjem življenju ljudi. Močno je ohranjena tradicija šeg v pustnem času s pustnimi rajanji, pohodi pustnih mask po vaseh ter tradicionalnim borovim gostovanjem, običajem, ki je značilen predvsem za Goričko. Ob veliki noči se prireja razstava velikonočnih pisanic in tradicionalnih velikonočnih jedi. V predbožičnem času se organizirajo razstave adventnih venčkov in aranžmajev. Vsako leto prireditev prevzame druga vas. Prav to, da se razne prireditve, kot so kmečke igre in razstava pisanic in jedi ob Veliki noči, organizirajo vsako leto v drugi vasi je zelo pomembno, kajti s tem se širi krog ljudi, ki se seznanjajo s tradicionalnimi šegami in navadami. Več ljudi je seznanjeno z ljudskimi običaji, dalj časa se bodo ti obdržali.

Ohranjanje ljudskih običajev in šeg pa nima samo namena, da te ohranimo prihodnjim rodovom v takšni obliki, kot se jih spominjajo naše babice in dedki, pač pa s tem ustvarjamo nove običaje in navade, prilagojene našemu času, našemu načinu življenja in dela in tudi ti se bodo ohranili za prihodnje rodove kot spomin na običaje iz začetka novega tisočletja.

Zelo pomemben delež udeleževanja turističnih društev in društev žena je ohranjanje kulinarčne tradicije. Organizirajo se kuharski tečaji, kjer se poleg modernih jedi kuhajo predvsem tradicionalne jedi našega kraja. Prirejajo se razstave tradicionalnih jedi kot so jih kuhale naše babice. Te razstave so ob veliki noči povezane z razstavo velikonočnih pisanic, sicer pa so samostojne ali v sklopu drugih prireditev, predvsem turističnih. Turistična društva in društva žena sodelujejo s kulinariko tudi na raznih sejmih in razstavah tudi izven občine, znotraj Krajinskega parka Goričko in izven Pomurja: Radgonski sejem, minoritski samostan na Ptujju, samostan v Veržeju, turistični sejem v Ljubljani, turistična prireditev »Praznik jabolk« v Podčetrtku, velikonočne delavnice na gradu Grad itd.

S predstavitvijo tradicionalnih jedi našega kraja želijo ne le ohraniti spomin na jedi, ki so jih nekoč kuhali, pač pa pokazati na to, da je današnji način prehranjevanja nezdrav, da bi se bilo potrebno vrniti na hrano, ki je manj škodljiva in ne nazadnje tudi cenejša in dostopnejša.

Zelo pomembno, z gledišča turizma, bi bilo čim več tradicionalnih jedi vključiti v gostinsko ponudbo v naši občini, kajti to je pomemben element, ki privablja zahtevnejše goste.

Občina Gornji Petrovci, kljub svoji majhnosti, izdaja lokalni časopis NOVINE. Prispevke za vsebino časopisa prispevajo vsa turistična in kulturna društva, športna društva, gasilska društva, osnovna šola, organizacija Rdečega križa, društvo upokojencev in številni občani in občanke. Lahko rečemo, da je lokalni časopis delo celotnega kraja in tudi vsebina je takšna, da nas seznanja s celotnim dogajanjem v kraju tekom leta. Časopis izhaja enkrat letno. Enkrat letno izdajo časopis Gobice tudi na OŠ Gornji Petrovci. Cilj je izdaja lokalnega časopisa NOVINE vsaj dvakrat letno.

Literarno ustvarjanje v naši občini ni zanemarljivo, čeprav je daleč pod dejanskimi možnostmi. V zadnjih letih so se organizirali literarni večeri z namenom, da občani spoznajo tako domače literarne ustvarjalce: Milan Vincetič, Ernest Ružič, Aleksander Ružič, kot tudi literarne ustvarjalce od drugod. Skupaj z ljubitelji literature iz sosednje občine Šalovci so imeli občanke in občani možnost sodelovati v bralnem krožku, ki je širil znanje in veselje do knjige in besede. Uredila se je tudi bralna točka v čakalnici Zdravstvene postaje Gornji Petrovci in čakalnici zobozdravnika v Gornjih Petrovcih. V letu 2020 se je ta dejavnost zaradi izbruha virusa Covid – 19 začasno ustavila, vendar se bo v prihodnje, ko bodo razmere to dovoljevali, tudi nadaljevala.

Lokalnih medijev (radio, TV) v občini Gornji Petrovci nimamo, zato se za obveščanje prebivalcev lokalne skupnosti na različnih področjih življenja in dela poslužujemo medijev, ki so locirani v Murski Soboti: Podjetje za informiranje, Vestnik, Murski val, Kanal 10, Studio AS. Znotraj občine pa uporabljamo za obveščanje prebivalstva tudi spletno stran Občine Gornji Petrovci, spletno stran Moja občina Gornji Petrovci in Uradno facebook stran Občine Gornji Petrovci. Likovna in filmska umetnost v naši občini nista prisotni.

Naloga občine je tudi, da skrbi za ohranjanje kulturne in naravne dediščine na svojem območju. Leta 2008 je občina izdala Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena v Občini Gornji Petrovci, s katerim je določila kateri kulturni, zgodovinski, arheološki, urbanistični, etnološki in umetnostnozgodovinski spomeniki imajo poseben pomen za lokalno skupnost. Z odlokom je določila tudi ustrezen varstveni režim posameznega kulturnega spomenika.

Občina je do sedaj v veliki meri sodelovala tudi pri obnovi katoliških cerkvah na območju Občine Gornji Petrovci: sv. Ana v Boreči in sv. Trojice v Gornjih Petrovcih ter evangeličanskih cerkvah v Križevcih in Gornjih Petrovcih. Prav tako je sodelovala pri obnovi kapel v vaseh: Stanjevc, Adrijanci, Lučova, Boreča – evangeličanski zvonik in Martinje – kapela srca Jezusovega in srca Marijinega.

Skupaj z Zavodom za varstvo kulturne dediščine in Ministrstvom za kulturo pa je bila obnovljena stara šola v Stanjevc, ki je sedaj kulturni dom Občine Gornji Petrovci, v zaključni fazi obnove pa je stara šola v Adrijancih, ki bo po obnovi prav tako kulturno središče vasi Adrijanci.

V prihodnje bo potrebno obnoviti in urediti še naslednje zgodovinske objekte:

- Kovačnice v Stanjevc,
- več tradicionalnih, zelo dobro ohranjenih starih hiš, ki bi se lahko uredile kot muzeji ali za dodatne nočitvene kapacitete,
- staro šolo v Šulinci,
- spominsko sobo Milana Vincetiča v kulturnem domu Občine Gornji Petrovci v Stanjevc, ki bi bila hkrati posvečena tudi drugim pisateljem in ustvarjalcem iz tega območja Goriškega.

3. JAVNI INTERES NA PODROČJU KULTURE

Lokalni program za kulturo občine Gornji Petrovci opredeljuje javni interes za kulturo tudi pri zagotavljanju kulturnih dobrin kot javnih dobrin za vse občane ter z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javne kulturne infrastrukture, kjer je kulturnim ustvarjalcem omogočeno boljše delovanje. Uresničevanje javnega interesa za kulturo na področju delovanja ljubiteljske kulturne dejavnosti lokalna skupnost omogoča predvsem z zagotavljanjem sredstev oziroma sofinanciranjem programov društev na osnovi javnih razpisov.

3.1 PODROČJE KULTURE KOT JAVNE DOBRINE

Občina zagotavlja svojim prebivalcem možnost uporabe naslednjih kulturnih ustanov:

- uporaba Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota,
- uporaba bibliobusa (Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota), ki mesečno 2 krat pride v Gornje Petrovce,
- uporaba Galerije Murska Sobota,
- uporaba Pokrajinskega muzeja Murska Sobota,
- uporaba Glasbene šole Murska Sobota.

Z vsemi temi ustanovami ima občina podpisane pogodbe o sofinanciranju, kar omogoča lokalnemu prebivalstvu, da koristijo njihove usluge. Vse te ustanove s svojimi dejavnostmi omogočajo prebivalstvu vseh starostnih skupin osebni intelektualni razvoj, širjenje splošnega znanja, možnost šolanja in izobraževanja in s tem možnost boljše zaposlitve.

3.2 LJUBITELJSKA KULTURNA DEJAVNOST

Kulturne dejavnosti so vse oblike ustvarjanja, posredovanja in varovanja kulturnih dobrin na področju besednih, uprizoritvenih, glasbenih, vizualnih, filmskih, avdio vizualnih in drugih umetnosti s področja založništva, knjižničarstva, galerije in drugih področjih.

Občani se ukvarjajo z ljubiteljskimi dejavnostmi kot posamezniki ali v kulturnih društvih, ki so združenja, kjer se prostovoljno združujejo z namenom, da:

- izvajajo kulturne dejavnosti na višji in širši ravni,
- združujejo interese, cilje in produkte na posameznih področjih kulture,
- se ukvarjajo s strokovnimi vprašanji na posameznih področjih kulture,
- izvajajo dejavnosti na področju kulturne vzgoje in izobraževanja,
- prispevajo k večji dostopnosti do kulturnih dobrin in k nadaljnjemu razvoju kulturnih dejavnosti.

Občina omogoča in tudi spodbuja prebivalstvo k sodelovanju v različnih ljubiteljskih kulturnih in športnih ter gasilskih društvih.

V Občini Gornji Petrovci so razvite predvsem naslednje ljubiteljske dejavnosti: folklor, ljudska pesem, amaterska gledališka dejavnost, glasbena dejavnost. Vsa društva, ki izvajajo te ljubiteljske kulturne dejavnosti tesno sodelujejo z Javnim skladom za kulturne dejavnosti Slovenije, Območna izpostava Murska Sobota.

3.2.1 Folklor

Folklorno dejavnost v Občini Gornji Petrovci izvaja KUD GORIČKO, ki je bilo ustanovljeno leta 1993 na zametkih folklorne skupine iz leta 1977. Ustanovitev folklorne skupine sta strokovno vodila Marije Rituper in profesor Mirko Ramovš iz Ljubljane. Danes je v ansamblu 20 aktivnih članov, od tega 17 plesalcev in trije muzikanti (harmonika, kontrabas in lončeni bas), ki plešejo izključno izvirne svatovske goričke plese ter s tem ohranjajo tradicijo in običaje tega dela Goričkega.

KUD Goričko je leta 2005, v sodelovanju z znano etnologinjo, Marijo Makarovič in kustosinjo Pokrajinskega muzeja, Jelko Pšajd, izvedlo raziskavo oblačilnega videza na tem delu Goričkega in se nato prijavilo na Javni poziv za sofinanciranje specializirane opreme za l. 2005 ter tako pridobilo finančna sredstva za nakup novih noš. Noše so izdelane iz naravnih materialov in predstavljajo oblačilni videz iz začetka 20. stoletja. Ženske noša je predvsem ročno šivana in jo je izdelala domača umetnica šivanja, Metka Jošar. Moško nošo je izdelal Štefan Titan, krojač iz Bakovec, čevlje pa je izdelal star čevljar iz Rogašovcec, Geza Kisilak in so prav tako ročno izdelane.

Folklorno plesno tradicijo se je v zadnjih nekaj letih začela prenašati na mlajše rodove in sicer tako, da so najprej na osnovni šoli Gornji Petrovci ustanovili otroško folklorno, nato pa tudi v vrtcu Jurček. Ob sofinanciranju Občine Gornji Petrovci so prav tako izdelali nove noše, namesto čevljev pa uporabljajo šolske copate.

Spodbuditi zanimanje mladih za tradicionalne plesne in motivirati jih za njihovo izvajanje je ena najpomembnejših nalog za prihodnost. Brez konstantnega prenašanja znanja na mlade rodove lahko ti plesi prav hitro in popolnoma neopazno izginejo, zlasti, če jih nihče ne zapiše, posname in arhivira.

KUD Goričko predstavlja izvirne svatovske goričke plesne na raznih občinskih prireditvah, na prireditvah znotraj Krajinskega parka Goričko, zunaj občinskih meja, na raznih festivalih in prireditvah v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, OI Murska Sobota, na samostojnih folklornih nastopih, na raznih snemanjih televizijskih postaj, nastopajo pa tudi turistom na različnih turističnih prireditvah po Sloveniji in v turističnih krajih ter hotelih v Moravskih Toplicah.

Otroška folklorna skupina prav tako nastopa na šolskih, občinskih in drugih prireditvah ter festivalih pod okriljem Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, OI Murska Sobota.

3.2.2. Ljudska pesem

Ljudska pesem v občini nima globokih korenin. Delovanje ljudskih pevcev in godcev je močnejše v zadnjih 20 letih. Ljudske pesmi izvaja skupina Ljudski pevci in godci TD Vrtnek. Igrajo na ljudska glasbila in predmete, ki so jih nekoč uporabljali na domačem dvorišču (harmonika, lončeni bas, ribaš, šef, in podobno). Poleg izvirnih ljudskih pesmi izvajajo tudi lastne skladbe, za katere piše besedila domači pisatelj, Aleksander Ružič. Skupina je zelo aktivna in veliko nastopa na občinskih prireditvah, kot tudi zunaj meja občine, Pomurja in Slovenije, zlasti v Porabju ter drugod na Madžarskem in v Avstriji. Sodeluje tudi na prireditvah in festivalih v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, OI Murska Sobota.

Nekaj časa je delovala tudi otroška skupina na OŠ Gornji Petrovci, ki je izvajala ljudske pesmi na razna glasbila, ki pa trenutno ne deluje. Naloga OŠ Gornji Petrovci bo, da se v prihodnje omogoči konstantno delovanje takšne skupine.

3.2.3 Pevski zbori

Delovanje pevskih zborov v Občini Gornji Petrovci prav tako nima globokih korenin. Zadnjih 20 let je bil najbolj dejaven kvartet Martinje, ki je deloval znotraj KUD Srebrni breg Martinje. Kvartet Martinje je imel bogat glasbeni repertoar in je izdal celo kaseto s svojimi pesmimi. Predstavljal je tudi pomembno vez s porabskimi Slovenci. Žal je trenutno v mirovanju.

Pomembno mesto imata na glasbenem področju v Občini Gornji Petrovci pevska zborova evangeličanskih cerkvenih občin. To sta: Ženski pevski zbor evangeličanske cerkvene občine Križevci »Primož Trubar« in Mešani pevski zbor evangeličanske cerkvene občine Gornji Petrovci »Glorija«. Oba zborova pojeta poleg cerkvenih pesmi še številne druge pesmi in nastopata na raznih prireditvah znotraj občine ter zunaj občine, Pomurja in Slovenije. Organizirata tudi samostojne koncerte in sodelujeta na raznih snemanjih in tekmovanjih pevskih zborov.

Pevski zbori na OŠ Gornji Petrovci niso bili nikoli močni. Glavni razlog je bil vedno pomanjkanje ustreznih glasbenih učiteljev in hitra menjava le-teh. Za razvoj dobrega pevskega zbora pa je potrebno veliko časa in strokovno znanje. V zadnjih letih se je stanje močno izboljšalo tako, da na šoli delujeta kar dva pevska zborova: otroški in mladinski Naloga OŠ Gornji Petrovci je, da nenehno skrbi za ustrezne pogoje za nemoteno in konstantno delovanje pevskih zborov.

3.2.4 Amaterska gledališka dejavnost

Tradicija amaterskih gledaliških nastopov – skečev je najmlajša v občini. Skeče, z izključno humoristično vsebino, je izvajalo samo KUD GORIČKO. Igrali so več kot 20 skečev, ki jih je večinoma napisal in režiral, Aleksander Ružič. Predstavljali so se na raznih občinskih prireditvah in prireditvah izven občine, zlasti v Pomurju. Skupaj s folklorno skupino so organizirali samostojne

celovečerne nastope znotraj Krajinskega parka Goričko in drugod v Prekmurju. V letu 2020 je bila gledališka dejavnost v mirovanju, vendar upamo, da se bo dejavnost v prihodnjih letih ponovno okrepila.

Glavni problem, da se ta zvrst kulturne dejavnosti ne razvije v večjem obsegu je pomanjkanje ustreznih izobraženih ljudi, ki bi amaterske gledališke skupine vodili, pomanjkanje ljudi, ki zaradi obremenjenosti in stresnega načina življenja nimajo dovolj časa za dodatne aktivnosti, pomanjkanje ustreznih prostorov, kjer bi ob vsakem letnem času lahko primerno vadili ter ne nazadnje tudi pomanjkanje finančnih sredstev za potrebne rekvizite, kostume, sceno, potne stroške in vse ostalo, potrebno za pripravo gledališkega dela.

3.2.5 Javni sklad RS za kulturne dejavnosti OE Murska Sobota

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti ima na ozemlju republike Slovenije in v zamejstvu zelo dobro in učinkovito razvejano kulturno mrežo.

Ljubiteljska kultura ima zelo močno družbeno povezovalni naboj. JSKD združuje okrog 100.000 Slovenk in Slovencev v približno 5000 aktivnih kulturnih društev, kar se tiče odrasle populacije ter potem tudi veliko število otroških in mladinskih kulturnih društev in skupin, ki prav tako ustvarjajo. Naloga območnih izpostav JSKD je, poleg rednega programa srečanj/revij/kolonij/izobraževanj v lastni izvedbi, med drugim tudi aktivno informiranje oz. pretok informacij in strokovna pomoč kulturnim društvom, skupinam in posameznikom. V ljubiteljski kulturni dejavnosti in v kulturi nasploh je na ozemlju Slovenije veliko število preostalih kulturnih srečanj, festivalov, tekmovanj, raznih seminarjev, natečajev in drugih izobraževanj in posvetov, za katera morajo biti ustvarjalci ljubiteljske kulture obveščeni. Kulturna društva in skupine prav tako obvestijo o raznih razpisih, statusih in o novostih politike na področju ljubiteljske kulture. Pri izpolnjevanju le teh so vedno pripravljene pomagati. Veliko vlogo pri ljubiteljski kulturi poleg odrasle populacije imajo prav tako vrtci in osnovne šole. JSKD omogoča vsem prijavljenim kulturnim društvom, skupinam in posameznikom strokovno vrednotenje predstavljenih programskih in izvajalskih dosežkov na področju kulturnih dejavnosti. Pomembno vlogo ima tudi udeležba na regijskih srečanjih, ki so v izvedbi preostalih območnih izpostav ter tudi udeležba na raznih tekmovanjih in festivalih.

Območne izpostave omogočijo oz. zaprosijo lokalne in regijske medije za medijsko podporo na raznih srečanjih in revijah.

Lokalnim skupnostim poročajo o dosežkih kulturnih društev in skupin, ki so registrirana v njihovih občinah. Lokalnim skupnostim omogočajo tudi vpogled v vsebinska poročila območne izpostave ter o vseh izvedenih kulturnih dogodkih.

3.2.6 Cilji na področju ljubiteljske dejavnosti so:

- Zagotavljati redno financiranje dejavnosti društev in uveljaviti kriterije financiranja dejavnosti,
- spodbujanje ustvarjalnosti društev,
- spodbujati skupine in društva, da se bodo ukvarjali z mladimi in jih vključevali v kulturno dejavnost, izvajali alternativne kulturne programe, ki bodo blizu mlajši populaciji in njihovem ustvarjanju,
- skladen in uravnotežen razvoj različnih kulturnih dejavnosti znotraj lokalne skupnosti,
- dostopnost kulturnih vsebin in dodatnih izobraževalnih oblik na vseh področjih delovanja čim širšemu krogu ljudi, tako mladih kot starejših,
- medsebojno sodelovanje med posameznimi izvajalci kulturnih programov,
- skrb za izobraževanje članov, mentorjev in vodij različnih kulturnih skupin,
- spodbujanje kvalitetnih programov društev ter omogočiti društvom ustrezno promocijo njihove dejavnosti in prireditev s kulturno vsebino,
- zagotavljanje osnovnih pogojev za delovanje vseh društev in skupin,
- zagotavljanje prostorskih pogojev za delovanje društev, ki izvajajo javne kulturne programe,

- spodbujanje ohranjanja kulturne dediščine, tradicije in starih običajev,
- sodelovanje s profesionalnimi institucijami in drugimi strokovnimi delavci na področju kulture, zlasti Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti OI Murska Sobota.

3.3. Knjiga

Občina Gornji Petrovci sofinancira knjižnično dejavnost Pomurske in študijske knjižnice v Murski Soboti, nabavo knjižničnega materiala in delovanje bibliobusa, ki obiskuje posamezne vasi. V knjižnico je včlanjeno 172 občanov in v bibliobus 41 občanov, skupno 213 občanov, kar predstavlja zgolj 10,65 % prebivalstva občine Gornji Petrovci. Povprečno na leto občani obišejo knjižnico in bibliobus 2.758 krat in si izposodijo 5.954 knjig. S tem smo nekje v povprečju vseh Goriških občin, kar pa nikakor ni zadovoljivo. V primerjavi z obdobjem 2014 – 2018 (15,9%) je to znaten upad bralcev, kar bi bilo potrebno v prihodnjem obdobju izboljšati.

Občina organizira literarne večere, kjer pisatelji predstavijo svoje knjige bralcem in o tem tudi razpravljajo.

V čakalnici Zdravstven postaje Gornji Petrovci in zobozdravstveni čakalnici je urejena knjižnica, kjer si lahko knjigo vzamejo tudi domov in jo nato vrnejo nazaj na polico.

Na OŠ Gornji Petrovci tudi posvečajo veliko pozornost slovenski besedi že od najmlajših v vrtcu in skozi celotno osnovnošolsko izobraževanje.

3.3.1 Cilji in ukrepi:

- V sodelovanju s Pomursko in študijsko knjižnico Murska Sobota, bralnim krožkom, znanimi književniki in pesniki ter ustreznim kadrom na šoli bi bilo potrebno spodbujati literarne večere, predstavitve novih knjig, zlasti prekmurskih pisateljev, branje pravljic za najmlajše in tako spodbuditi mlade za literarno ustvarjanje.
- Povečati obisk naših občanov v Pokrajinski in študijski knjižnici v Murski Soboti in obisk bibliobusa vsaj za 5 % ali več ter tako še bolj približati pisano besedo občankam in občanom.

3.4 Kulturna komunikacija in promocija

Kulturna komunikacija predstavljajo področje, ki omogoča obveščanje javnosti o vsem kulturnem dogajanju v lokalni skupnosti in tudi izven nje. Zato se na področju radijskih in televizijskih medijev poslužujemo ponudbe regije, ki je locirana v Murski Soboti: Vestnik, Murski val, TV AS, TV IDEA. Lokalne prireditve se objavljajo tudi na različnih spletnih portalih, ki imajo v zadnjih letih ogromno obiskovalcev: Pomurec. com, Pomurje. si, Sobota info, Goriški list.

Občanke in občane obveščamo tudi preko naše spletne strani: www.gornji-petrovci-si, preko spletne strani Moja Občina Gornji Petrovci ter preko uradnega facebook profila Občine Gornji Petrovci.

Najpomembnejše informacije, ki zadevajo celotno mesečno dogajanje v občini, objavljamo v mesečnem informatorju, listu, ki ga dobi vsako gospodinjstvo v občini. Izhaja vsak mesec enkrat, po potrebi tudi večkrat. Občina obvešča občane o raznih prireditvah tudi preko plakatov ali osebnih vabil različne ciljne skupine.

Občina izdaja enkrat letno lokalni časopis NOVINE, ki se brezplačno razdeli v vsako gospodinjstvo v občini. Članke za posamezno številko prispevajo vsa društva v občini, v katerih predstavijo delo in življenje v tekočem letu. Vsebina časopisa je dejansko pregled dogajanj in prireditev v občini skozi celo leto in predstavlja, ne samo zanimivo branje, ampak tudi kroniko dogajanj v občini in kot taka tudi zgodovinsko zanimiva za prihodnje rodove. Vsebina Novin je objavljena tudi na spletni strani Občine Gornji Petrovci.

Na Osnovni šoli so pred leti izdajali časopis GOBICE, kjer so se učenci in učenke predstavljali s svojimi literarnimi teksti, likovnimi izdelki, mislimi in drugo šolsko vsebino. V zadnjih letih so

izdajanje časopisa opustili in so začeli objavljati razne literarne prispevke ali likovne izdelke na spletni strani šole in v lokalnem časopisu Novine.

3.4.1 Cilji in ukrepi

- tekoče obveščanje prebivalstva o kulturnih in drugih dogodkih je izredno pomembno in ga je potrebno vzdrževati na taki ravni oziroma izboljšati,
- zagotoviti medsebojno usklajevanje izvajalcev aktivnosti glede časa izvajanja posamezne prireditve oz. aktivnosti, da ne bi prihajalo do časovnega prekrivanja aktivnosti,
- spodbujati obisk občanov v knjižnici in potujoči knjižnici,
- izdati vsaj dve številki lokalnega časopisa NOVINE letno,
- spodbujati Osnovno šolo k objavljanju literarnih in likovnih del učencev na spletni strani šole in v lokalnem časopisu Novine,
- redno vzdrževati spletno stran in FB stran Občine Gornji Petrovci.

3.5 OHRANJANJE KULTURNE DEDIŠČINE

3.5.1 ŽIVA KULTURNA DEDIŠČINA IN LJUDSKI OBIČAJI

Tradicija ohranjanja kulturne dediščine, ljudskih običajev in domače obrti ter prenašanje le-teh prihodnjim rodovom ima v naši občini pomembno mesto. Dejansko predstavlja ohranjanje ljudskega izročila večji del letnih načrtov naših kulturnih, turističnih društev in društev žena. Vsako društvo si prizadeva, da vsaj en krat letno pripravi prireditev, ki temelji na tradiciji posameznega kraja ali tega dela Goriškega. Vsekakor pa nobena prireditev ne more v celoti prikazati nekdanje stanje, saj se tradicija prepleta s potrebami in običaji sodobnega življenja in tako nastanejo novi običaji, ki bodo naslednjim generacijam morda predstavljali dediščino.

Občina spodbuja društva pri organizaciji takšnih prireditev, med katere spadajo v prvi vrsti vaške igre, za katere je vsako leto zadolžena druga vas. Tu se predstavijo razna kmečka opravila in običaji kot so: košnja trave, sestavljanje in razstavljanje kmečkega voza, obešanje perila, molža ter razne druge šaljive igre, ki so tudi nekoč imele velik pomen v vsakdanjem življenju ljudi. Še nekaj let nazaj so društva izvajala tradicionalne šege v pustnem času s pustnimi rajanji, pohodi pustnih mask po vaseh. Zaradi administrativnih ovir se je ta običaj začel opuščati, zato bo potrebno kar nekaj truda, da se ga ponovno obudi. Borovo gostüvanjem je običaj, ki je značilen predvsem za Goričko in Ravensko. Posamezne vasi so občasno organizirale ta običaj običaj, ki sega v naših krajih v daljno leto 1921, ko je bil prvič prikazan v vasici Puconci. Borovo gostüvanje so pripravili v vasi, v kateri se v predpustnem pomladnem času, ki je bil na kmetih določen za ženitev, nihče ni poročil. Ženin se je nato moral poročiti z »borom«. Skoraj vsaka vas v naši občini je že pripravila borovo gostüvanje, ki pa je velik dogodek in zahteva večmesečno pripravo in delo celotne vasi.

Ob veliki noči društva oziroma vasi prirejajo razstave velikonočnih pisanic in tradicionalnih velikonočnih jedi. Vsako leto prireditev prevzame druga vas. Prav to, da se razne prireditve, kot so kmečke igre in razstava pisanic in jedi ob Veliki noči, organizirajo vsako leto v drugi vasi, je zelo pomembno, saj se s tem širi krog ljudi, ki se seznanjajo s tradicionalnimi šegami in navadami. Več ljudi je seznanjeno z ljudskimi običaji, dalj časa se bodo ti obdržali.

Razstave pa so tudi mesto, kjer se odvijajo razne delavnice z nazornim prikazom izdelave, npr. pisanic, velikonočnih aranžmajev, adventnih venčkov, izdelave rož iz krep papirja, izdelave rož iz najlona, kvačkanje ali pletenje prtičkov, vezenje in podobno.

Kramarski sejmi ali »proščenja« imajo v našem kraju tudi tradicijo, ki pa je z uvedbo trgovin popolnoma zatonila v pozabo. Ponovno so jih obudila turistična društva, seveda pa je namen današnjih kramarskih sejmov povsem drugačen. Nekoč je bil sejem nujnost in potreba, danes pa le zabava in prikaz domačih obrti in izdelkov, kolikor jih je še ostalo. Znotraj Krajinskega parka Goričko so se obudile številne obrti: medičarstvo, lončarstvo, kovaštvo, čevljarstvo, izdelovanje

pisanic, izdelki iz slame, ličja, vrbovih vej, lesa, klobučarstvo, peka domačega kruha, žganjekuha in še bi lahko naštevali. Na kramarskih sejmih se ti mojstri domače obrti predstavijo, prikažejo kako delajo in seveda tudi kaj prodajo. To je tudi prilika, da se mladi seznanijo z domačimi obrtni, ki dejansko tonejo v pozabo.

Zelo pomembno mesto v ohranjanju kulturne dediščine je ohranjanje kulinarčne tradicije. Turistična društva in društva žena organizirajo različne razstave tradicionalnih jedi kot so jih kuhale naše babice. Te razstave so ob veliki noči povezane z razstavo velikonočnih pisanic, sicer pa so samostojne in vsako leto na določeno temo: jedi iz graha, jedi iz kvašenega testa, jedi iz krompirja, fižola itd. Društva nastopajo znotraj in izven meja občine z bogatimi razstavami tradicionalnih jedi ter pogač in kruha.

S predstavitvijo tradicionalnih jedi našega kraja želijo društva ne le ohraniti spomin na jedi, ki so jih nekoč kuhali, pač pa pokazati na to, da je današnji način prehranjevanja nezdrav, da bi se bilo potrebno vrniti na hrano, ki je manj škodljiva in ne nazadnje tudi cenejša in dostopnejša. Zato organizirajo tudi številne kuharske tečaje, kjer se poleg modernih jedi kuhajo tudi tradicionalne jedi našega kraja.

Zelo pomembno, z gledišča turizma, bi bilo čim več tradicionalnih jedi vključiti v gostinsko ponudbo v naši občini, kajti to je pomemben element, ki privablja zahtevnejše goste.

3.5.1.1 Cilji in ukrepi

- spodbujati vsa društva pri ohranjanju kulturne dediščine in ljudskih običajev ter kulturno identiteto na vseh področjih življenja,
- podpirati prireditve, ki ohranjajo kulturno dediščino in ljudske običaje ter kulinariko,
- povezati obstoječo kulturno in naravno dediščino z razvojem turizma in turistične ponudbe v občini,
- vzdrževati sodelovanje vseh dejavnikov znotraj Krajinskega parka Goričko ter podpirati razvoj blagovne znamke Krajinski park Goričko,
- osveščati prebivalstvo na področju kulturne dediščine in ljudskih običajev in krepiti zanimanje za obiskovanje raznih prireditev na to temo,
- društva bi morala dati večji poudarek na osveščanju mladih ter jih pritegniti v svoje programe ,
- izboljšati povezovanje med društvi ne le znotraj občine, ampak tudi z društvi v sosednjih občinah (Šalovci, Hodoš, Puconci, Kuzma, Grad, Rogašovci...), oziroma znotraj Krajinskega parka Goričko,
- izboljšati povezovanje s slovensko narodno manjšino v Porabju, tako pri obojestranskem sodelovanju na raznih prireditvah, kot pri organizaciji skupnih prireditev,
- tudi v prihodnje sofinancirati različne turistične in kulturne prireditve, ki ohranjajo kulturno dediščino in ljudske običaje.

3.5.2 NEPREMIČNA KULTURNA DEDIŠČINA

Kulturna dediščina so območja in kompleksi, grajeni ali drugače oblikovani objekti, predmeti ali skupina predmetov oz. ohranjena materializirana dela kot rezultat ustvarjalnosti človeka in njegovih različnih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj, značilnih za posamezna obdobja v slovenskem in širšem prostoru, katerih varstvo je zaradi njihovega zgodovinskega, kulturnega in civilizacijskega pomena v javnem interesu. Dediščina so predvsem arheološka najdišča in predmeti, naselbinska območja, zlasti stara mestna in vaška jedra, oblikovana narava in kulturna krajina, stavbe, njihovi deli ali skupine stavb umetnostne, zgodovinske in tehnične pričevalnosti, stavbe in drugi predmeti, ki so v zvezi s pomembnimi osebami in dogodki naše politične, gospodarske in kulturne zgodovine, arhivsko gradivo, knjižnično gradivo, predmeti ali skupine predmetov zgodovinskega, umetnostno-zgodovinskega, arheološkega, umetnostnega, sociološkega, antropološkega, etnološkega in naravoslovnega pomena, ki izpričujejo zgodovinska dogajanja na Slovenskem.

Nepremična kulturna dediščina je tista kulturna dediščina, ki je nepremična – to so lahko njeni posamezni deli, skupine nepremičnin in območja.

Leta 2008 je občina izdala Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena v Občini Gornji Petrovci, s katerim je določila kateri kulturni, zgodovinski, arheološki, urbanistični, etnološki in umetnostnozgodovinski spomeniki imajo poseben pomen za lokalno skupnost. Z odlokom je določila tudi ustrezen varstveni režim posameznega kulturnega spomenika. Strokovne podlage za varstvo kulturne dediščine v Občini Gornji Petrovci je izdelal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije Območna enota Maribor.

Nepremična kulturna dediščina v Občini Gornji Petrovci je:

Arheološki spomeniki lokalnega pomena so predvsem gomile, ki predstavljajo vir človekove preteklosti in kot sredstvo za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje. Nahajajo se v Križevcih, Lucovi in Ženavljah.

Etnološki spomeniki so:

- lesen evangeličanski zvonik v Boreči,
- stanovanjska hiša nekdanjega kolarja iz leta 1902 v Ženavljah,
- kovačnica pri Tkalcinih v Ženavljah.

Umetnostno zgodovinski spomeniki so:

- cerkev sv. Ane v Boreči je lep primer poznogotske sakralne arhitekture iz leta 1521,
- cerkev sv. Trojice v Gornjih Petrovcih, zgrajena na romanski zasnovi iz 13. stoletja,
- evangeličanska cerkev v Gornjih Petrovcih, zgrajena 1804 leta,
- evangeličanska cerkev v Križevcih, zgrajena 1785 leta.

Tehniški in etnološki spomenik je:

- Lenarčičev mlin v Neradnovcih, zgrajen 1870 leta.

Zgodovinski spomeniki so:

- šola v Adrijancih, zgrajena 1912 leta
- šola v Šulincih, zgrajena 1913 leta
- spomenik balonarjema v Ženavljah, postavljen 1997 leta. Avtor bronastega spomenika v obliki stratosferskega balona, ki stoji na kraju, kjer sta leta 1934 strmoglavila belgijska znanstvenika Max Cosyns in Nere van der Elst, je Mirko Bratuša.

Odlok določa pogoje za raziskovanje posameznega spomenika, način vzdrževanja, pogoje za posege, pravni promet, fizično zavarovanje, način upravljanja in rabe spomenika, dostopnost spomenika za javnost, zlasti časovne okvire, posamezne druge omejitve in prepovedi in ukrepe za njegovo varstvo.

Meje spomenikov so vrisane na digitalnem zemljiško katastrskem načrtu v merilih 1 : 1000 in 1 : 2880 in na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1 : 5000. Izvirnika načrtov hranita Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor in občina Gornji Petrovci.

3.5.2.1 Cilji varstva nepremične kulturne dediščine

- vzdrževanje in obnavljanje kulturne dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti,
- zagotavljanje materialnih in drugih pogojev za uresničevanje kulturne funkcije kulturne dediščine ne glede na njeno namembnost,
- zagotavljanje javne dostopnosti kulturne dediščine ter omogočanje njenega proučevanja in raziskovanja,

- preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost kulturne dediščine.

4. KULTURNA INFRASTRUKTURA IN INVESTICIJE

Delovanje posameznih kulturnih društev ni mogoče brez ustrezne opreme za izvajanje posamezne dejavnosti kot tudi brez ustreznega prostora, ki omogoča društvu izvajanje programa letnega dela.

4.1 JAVNA INFRASTRUKTURA NA PODROČJU KULTURE

Občina Gornji Petrovci je določila za javno infrastrukturo na področju kulture naslednja objekta:

- Kulturni dom Občine Gornji Petrovci v Stanjevcih
- Kulturni dom – stara šola v Adrijancih

Društva uporabljajo za svoje delovanje in izvajanje prireditev tudi naslednje objekte v občini, ki pa niso vsa v lasti Občine Gornji Petrovci:

- vaška dvorana Gornji Petrovci,
- gasilski dom Gornji Petrovci,
- vaško – gasilski dom v Križevcih,
- vaško - gasilski dom Kukeč,
- vaško - gasilski dom Peskovci,
- vaško - gasilski dom Lucova,
- vaško – gasilski dom Neradnovci,
- vaško - gasilski dom Šulinci,
- vaško - gasilski dom Boreča,
- vaško - gasilski dom Martinje
- vaško - gasilski dom Ženavlje
- gasilski dom Stanjevci
- vaško - gasilski dom Košarovci,
- center kulture in sožitja v Martinju.

4.1.1 Javna infrastruktura na področju šolstva, predšolske vzgoje in športa

Za kulturne prireditve se uporabljajo tudi javni prostori, kot so avle in učilnice v osnovni šoli Gornji Petrovci in vrtcu Jurček pri osnovni šoli Gornji Petrovci.

Za bolj množične kulturne prireditve se lahko uporabljajo tudi javni športni objekti v občini Gornji Petrovci. Pomembnejši objekti, ki so v občini Gornji Petrovci namenjeni športnim in kulturnim aktivnostim so:

- Športni center ŠD NK Križevci v Križevcih (travnato igrišče s klubskimi prostori, garderobami in sanitarijami, igrišče za košarko, igrišče za nogomet na umetni travi, pomožno travnato igrišče, otoška igrala, pokrite tribune za gledalce),
- Športni center ŠD Stanjevci v Stanjevcih (travnato igrišče s klubskimi prostori, garderobami in sanitarijami, igrišče za košarko, otroška igrala, pokrite tribune za gledalce),
- Športni center Martinje (travnato igrišče s klubskimi prostori, garderobami in sanitarijami, nepokrite tribune za gledalce),
- Športni center Košarovci (travnato igrišče s klubskimi prostori, garderobami in sanitarijami),

- Nogometno igrišče ŠD Lucova v Lucovi (travnato igrišče s klubskimi prostori, garderobami in sanitarijami, otroška igrala),
- Nogometno igrišče v Adrijancih (travnato igrišče s klubskimi prostori, garderobami in sanitarijami),
- Nogometno igrišče ŠD Neradnovci (travnato igrišče s klubskimi prostori, garderobami in sanitarijami),
- Nogometno igrišče KMN Gornji Petrovci (travnato igrišče),
- Nogometno igrišče ŠD Šulinci v Šulincih (travnato igrišče),
- Nogometno igrišče na Kukeču (travnato igrišče),

4.1.2 Sakralni objekti

Sakralni objekti sodijo med izredno pomembne zgradbe, saj jih obiskujejo verniki in turisti, ki si jih ogledujejo kot pomembne zgodovinske spomenike, obenem pa se občasno uporabljajo kot koncertni prostor za glasbene prireditve, predvsem zaradi dobre akustike in ambienta ter zaradi pomanjkanja primerne koncertnega prostora. Za kulturne prireditve se uporabljata predvsem evangeličanska cerkev v Gornjih Petrovcih in evangeličanska cerkev v Križevcih ter prostori binkošne cerkve v Ženavljah.

4.1.3 Usmeritve na področju infrastrukture v kulturi

1. Zagotoviti primerne prostore za delovanje kulturnih društev in zagotoviti sredstva za njihovo vzdrževanje,
2. obnoviti kulturne domove in vaško – gasilske domove v občini skladno z veljavnim odlokom o proračunu občine ter načrtom razvojnih programov,

4.2 INVESTICIJE NA PODROČJU KULTURNE INFRASTRUKTURE

V obdobju 2021 - 2022 se predvideva dokončanje vaško - gasilskega doma (stare šole) v Adrijancih, ki bo namenjena delovanju raznih društev v vasi Adrijanci ter javnim prireditvam za potrebe vasi in občine.

V skladu z načrtom razvojnih programov 2021 - 2026, se bodo vzdrževali in obnavljali tudi drugi vaški in gasilski domovi po posameznih vaseh Občine Gornji Petrovci, ki jih uporabljajo društva za svoje delovanje in javno predvajanje prireditev.

5. FINANCIRANJE NA PODROČJU KULTURE

5.1. Financiranje javnih zavodov

Občina Gornji Petrovci sofinancira delovanje naslednjih javnih zavodov, ki so v javnem interesu in delujejo na območju upravne enote Murska Sobota . Financiranje se odvija v skladu s podpisanimi pogodbami o sofinanciranju med občino in posamezno ustanovo:

1. Pomurska in študijska knjižnica Murska Sobota:
 - nakup knjižničnega gradiva
 - delovanje knjižnice in bibliobusa
2. Glasbena šola Murska Sobota
3. Javni sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti RS, izpostava Murska Sobota

5.2 Financiranje izdaje lokalnega časopisa NOVINE

Občina Gornji Petrovci financira izdajo ene številke lokalnega časopisa NOVINE (780 izvodov) na leto, v volilnem letu lahko tudi več. Cilj je izdaja vsaj dveh številčk Novin na leto.

5.3 Financiranje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti

Občina Gornji Petrovci vsako leto objavi javni razpis za ljubiteljske kulturne dejavnosti s katerim sofinancira osnovne pogoje za delovanje društev ter letne programe in projekte društev, ki izvajajo ljubiteljske kulturne programe lokalnega pomena ter kulturno dejavnost vzgojno - varstvenega, osnovnošolskega zavoda, ki presegajo šolske vzgojno - izobraževalne programe.

Osnova za objavo razpisa in razdelitev sredstev je Pravilnik o izbiri in vrednotenju programov ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in kulturnih projektov (Uradni list RS, št. 22 z dne, 31.03.2014) in proračun Občine Gornji Petrovci za tekoče leto.

Vrednost posameznih programov oz. projektov, ki jih na razpisu prijavijo posamezna društva in zavodi je izražena v točkah. Določitev višine financiranja je odvisna od skupnega števila točk vseh prijavljenih društev, višine sredstev, določenih v proračunu ter na tej podlagi določene vrednosti točke in števila zbranih točk posameznega društva. Točke vseh upravičencev se seštejejo in delijo z razpisano vrednostjo sofinanciranja programov. Na ta način dobimo vrednost točke, s katero pomnožimo skupno število zbranih točk posameznega društva in dobimo višino sredstev sofinanciranja programov.

Strokovna komisija opravi pregled pravočasnih in popolnih vlog ter jih oceni na podlagi pogojev in meril, navedenih v tem pravilniku in razpisni dokumentaciji. Strokovna komisija o opravljanju pregleda vlog in njihovem ocenjevanju vodi zapisnik.

Na podlagi dodeljenih ocen strokovna komisija pripravi predlog upravičencev do finančnih sredstev, ki vsebuje višino sredstev z navedbo doseženih točk za vsakega posameznega upravičenca.

Predlog upravičencev do finančnih sredstev strokovna komisija predloži županu občine.

Po preteku roka za pritožbo z izvajalci programov s področja kulture, sklene župan Občine Gornji Petrovci pogodbo o sofinanciranju programov ljubiteljskih kulturnih dejavnosti za tekoče leto.

Višina letnih sredstev za sofinanciranje ljubiteljskih kulturnih programov se določi v letnem proračunu občine.

6. ZAKLJUČEK

Občina Gornji Petrovci bo tudi v prihodnje z zagotavljanjem namenskih sredstev na področju kulture spodbujala delovanje in nudila pogoje za razvoj dejavnosti in krepitev kulturnih dejavnosti in infrastrukture.

Ljubiteljsko kulturno dejavnost bo spodbujala s sofinanciranjem programov in projektov kulturnih društev in javnega zavoda, ki bodo upravičili svojo širše poslanstvo in bodo zanimivi za širšo lokalno skupnost ali pa bodo kvalitetno presegali društveno raven delovanja.

Občina bo zagotavljala pogoje za kulturno ustvarjalnost, dostopnost javnih kulturnih dobrin preko obstoječih javnih zavodov (Pomurska in študijska knjižnica Murska Sobota, Pomurski muzej Murska Sobota, Glasbena šola Murska Sobota, Osnovna šola Gornji Petrovci) ter omogočala vsem zainteresiranim posameznikom, skupinam, društvom in organizacijam kulturno raznolikost delovanja. Za izvajanje posamičnih nalog bo z namenom uresničitve javnega interesa na področju ljubiteljske kulture sodelovala z JSKD OI Murska Sobota.

Javnim zavodom, katerih soustanoviteljica je občina, bodo zagotovljeni pogoji za nemoteno delovanje oziroma nudenje javnih kulturnih dobrin, obenem pa bo občina podpirala posamične kulturne projekte ter javne kulturne programe z zbiranjem predlogov na podlagi javnega razpisa.

Na podlagi izbora programov in projektov bodo z izvajalci sklenjene ustrezne pogodbe o sofinanciranju. Sredstva se bodo nakazovala po njihovi izvedbi in prejemu poročil, nadzor nad realizacijo programov pa bo vršila občinska uprava.